

**"Бензиндерге арналған телімдердің қауіпсіздігіне қойылатын талаптар"
техникалық регламентін бекіту туралы**

Күшін жойған

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2010 жылғы 23 маусымдағы № 634 Қаулысы . Күші жойылды - Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2017 жылғы 30 қаңтардағы № 29 қаулысымен.

Ескерту. Күші жойылды – ҚР Үкіметінің 30.01.2017 № 29 (алғашқы ресми жарияланған күнінен бастап қолданысқа енгізіледі) қаулысымен.

"Техникалық реттеу туралы" Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 қарашадағы Заңына сәйкес Қазақстан Республикасының Үкіметі **ҚАУЛЫ ЕТЕДІ:**

1. Қоса беріліп отырған "Бензиндерге арналған телімдердің қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті бекітілсін.

2. Осы қаулы алғаш рет ресми жарияланған күнінен бастап алты ай өткеннен кейін қолданысқа енгізіледі.

Қазақстан Республикасының

Премьер-Министрі

К. Мәсімов

Қазақстан Республикасы
Үкіметінің
2010 жылғы 23 маусымдағы
№ 634 қаулысымен
бекітілген

**"Бензиндерге арналған телімдердің қауіпсіздігіне қойылатын
талаптар" техникалық регламенті**

1. Қолданылу саласы

1. Осы "Бензиндерге арналған телімдердің қауіпсіздігіне қойылатын талаптар" техникалық регламенті (бұдан әрі - Техникалық регламент) бензин телімдерінің қауіпсіздігіне қойылатын талаптарды белгілейді.

2. Техникалық регламент тізбесі бірыңғай Кеден одағының сыртқы экономикалық қызметінің тауар номенклатурасының (бұдан әрі - КО СЭҚ ТН) кодтарына сәйкес Техникалық регламентке 1-қосымшада келтірілген бензиндерге арналған телімдерге қолданылады.

Қазақстан Республикасының аумағында айналымға шығарылатын, оның ішінде әкелінетін (импортталатын) бензиндерге арналған телімдер Техникалық регламенттің шарттарына сәйкес болуы тиіс.

3. Техникалық регламент бензиндерге арналған телімдердің бүкіл тіршілік цикліне ең төменгі қауіпсіздік талаптарын белгілейді.

4. Бензиндерге арналған телімдерді сәйкестендіру жиынтығында сәйкестендіруге жеткілікті болатын таңбалау және ілеспе құжаттары, параметрлері, көрсеткіштері мен талаптары КО СЭҚ ТН кодтарын қолдану жолымен жүргізіледі.

5. Бензиндерге арналған телімдердің мынадай негізгі топтары бар:

1) бензиннің энергетикалық қасиеттерін және олардың қозғалтқыштарда оның жағылу процесін жақсартатын телімдер: бензиндерге арналған антидетонаторлар; орташа дистиллянттық және қалдық бензиндердің жағылу процесін жақсартатын орташа дистиллянттық бензиннің толық жағылуын арттыратын, қалдық бензин жағылған кезде шөгінділердің санын азайтатын (атмосфераға зиянды шығарындылардың мөлшерін азайтатын) телімдер, түтінге қарсы телімдер, бензиннің өздігінен тұтануын кідірту кезеңін азайтуға арналған телімдер);

2) Бензиндерді сақтау, тасымалдау және қозғалтқыштарда пайдалану кезінде оның қасиеттерін сақтауға ықпал ететін; антитотықтырғыш; металдардың деактиваторы; диспергирлеуші телімдер;

3) бензиннің отын аппаратурасына, құбырға және ыдысқа зиянды әсерін болдырмайтын; сондай-ақ тозуға қарсы және коррозияға қарсы телімдер;

4) әртүрлі мақсаттағы телімдер: бензиннің электр өткізгіштігін арттыратын (антистатистикалық) телімдер, биоцидтер, бояғыш заттар, коагулянттар, қозғалтқыштар бөлшектерінің жұмыс істеуін жеделдетуге арналған телімдер және т.б.

6. Бензиндерге арналған телімдердің тіршілік циклі процесіндегі негізгі жол беруге болмайтын қауіпті факторлар (тәуекелдер) мыналар болып табылады:

1) қоршаған ортаның жоғарылаған немесе төмендеген температурасы;

2) тасымалдау кезінде жүктің әркелкі бөлінуі;

3) артық жылу бөліне жүретін қауіпті пайдалану үдерістері;

4) бензинге арналған телімдердің орамына немесе ыдысына қысым түсірілетін қауіпті пайдалану үдерістері;

5) бензинге арналған телімдердің ауыз суға түсуі;

6) бензинге арналған телімдердің адамның асқазан-ішек жолдарына, ас қорыту, шырышты қабықшасына немесе тыныс жолдарына түсуі.

7. Техникалық регламент дизель, авиация отындарының, жағармайлар мен арнайы сұйықтықтарға арналған телімдерге талаптар белгілемейді.

2. Терминдер мен анықтамалар

8. Техникалық регламентте "Техникалық реттеу туралы" 2004 жылғы 9 қарашадағы және "Химиялық өнімнің қауіпсіздігі туралы" 2007 жылғы 21 шілдедегі Қазақстан Республикасының заңдарында белгіленген терминдер мен анықтамалар қолданылады, сондай-ақ келесі:

бензинге арналған телімдер — бензинге оның пайдалану қасиеттерін жақсарту үшін қосылатын зат.

3. Қазақстан Республикасының аумағында бензинге арналған телімдер айналымының шарттары

9. Бензинге арналған телімдер, Техникалық регламентте белгіленген талаптарға сәйкес болуы тиіс.

10. Бензинге арналған телімдер, егер олар адамның өмірі мен денсаулығы және қоршаған орта үшін қауіп туғызбағанда ғана нарыққа жеткізіліп сатылуы мүмкін.

11. Тұтынушының сұрауы бойынша оған бензиндерге арналған телімдер және адамның өмірі мен денсаулығына, қоршаған ортаға оның қауіпті қасиеттерінің әсерінен қорғану шаралары туралы қосымша ақпарат берілуі тиіс.

12. Бензиндерге арналған телімдер ілеспе құжаттар жіктелуі және қауіптілік тәуекелін төмендетуге арналған сақтық шаралар туралы ақпаратты қамтуы тиіс.

13. Бензинге арналған телімдердің ескертуші және сәйкестендіруші таңбалануы мәтін, символдар түрінде беріледі.

4. Бензинге арналған телімдердің қауіпсіздігіне қойылатын талаптар

14. Бензинге арналған телімдер осы Техникалық регламенттің 3-қосымшасында келтірілген көрсеткіштеріне сәйкес болуы тиіс.

15. Құрамында металдары бар (қорғасын, марганец, мыс және темір) бензиндерге арналған телімдердің қолданылуына жол берілмейді.

5. Бензинге арналған телімдерді таңбалауға қойылатын талаптар

16. Тұтынушылар ыдысына қағаз затбелгі желімденуі немесе мыналарды қамтитын жазу жазылуы тиіс:

- 1) бензинге арналған телімнің атауы;
- 2) нормативтік құжаттың белгісі;
- 3) дайындаушы кәсіпорынның тауарлық белгісі;
- 4) таза салмағы немесе көлемі;
- 5) бензинге арналған телімдердің дайындалған күні (жылы мен айы);

- 6) сақтау мерзімі;
- 7) партияның нөмірі.

17. Жүктің таңбалануы Химиялық өнімдерді алдын ала таңбалау кезінде жазылатын қауіптіліктің стандартты белгілерінің тізбесіне сәйкес жүзеге асырылады. Тез тұтанғыш сұйықтар үшін - "От қауіпті", улы заттар үшін "Улы" деген жазулар жазылады.

18. Бензинге арналған телімдер, бар көліктік ыдыстың әрбір бірлігінде сумен және мұнай өнімдерімен шайылмайтын, трафареттің немесе мөртабанның көмегімен бензинге арналған телімнің атауы мен дайындалған күнін қамтитын, басылған жазу жазылуы тиіс.

19. Егер көліктік ыдыста көрсетілген жазуды жазу мүмкін болмаса, онда ыдысқа осы жазу бар жапсырмалар жапсырылады немесе мен затбелгі желімденеді.

20. Тұтынушы ыдысына қойылған бензинге арналған телімдер жәшігіне мынадай деректерді қамтитын жапсырма салынады (немесе затбелгі жапсырылады):

- 1) дайындаушы кәсіпорынның тауарлық белгісі;
- 2) тұтыну ыдысының көлемі мен саны;
- 3) ораушының нөмірі;
- 4) құйылған күні.

21. Көліктік ыдысқа көліктік таңбалау мен манипуляциялық белгілер және жүктің көліктік қауіптілігін сипаттайтын таңба жазылады.

22. Бензиндерге арналған телімдердің әрбір партиясы сапасы туралы құжатпен ілесуі қажет.

6. Бензинге арналған телімдердің орамына қойылатын талаптар

23. Бензинге арналған телімдерімен толтыруға арналған орам және ыдыс өнімнің қауіпсіз сақталуын, тасымалдануын және сатылуын қамтамасыз етуі тиіс .

24. Бензиндерге арналған телімдермен толтыруға арналған ыдыс алдын ала тексерілуі тиіс. Ластанған жағдайда ыдысты ластар толық жойылғанға дейін ыстық сумен жуу немесе буландыру және құрғату қажет.

25. Ыдысты толтыру дәрежесі толық көлемінің 95 %-нан аспауы тиіс.

26. Тұтынушылардың талаптары бойынша металл бидондар мен банкалар (литографиялық жабыны барлардан басқа) консервациялық жағармаймен және майлармен барлық беткі қабаты майлануы тиіс.

27. Толтырғаннан кейін ыдысты бетіндегі май және өзге де ластар толық жойылғанша (консервациялық жағармаймен бүркілген ыдысты қоспағанда) сүртіледі.

28. Бензинге арналған телімдер бар көліктік ыдыс пломбалануы тиіс.

29. Пакеттерді қалыптастыру пакеттеу және бекіту құралдарын пайдалана отырып, бір немесе бірнеше жүктерден тұратын және көлік-тиеу операцияларына, қоймаға қоюға және сақтауға дайындалған, нығайтылған жүк бірлігін құруды көздейді.

30. Пакеттеу құралдары ретінде жазық тұғырықтар, арнайы тұғырықтар, төсемдер, бөренелер және басқа да пакеттеу құралдары пайдаланылады.

7. Бензинге арналған телімдерді тасымалдауға қойылатын талаптар

31. Бензинге арналған телімдер май-бензинге төзімді және буға төзімді қорғаныш жабыны бар, электр статикалық ұшқын қауіпсіздігінің талаптарын қанағаттандыратын цистерналарда тасымалданады.

32. Цистерналардан бензинге арналған телімдер толық ағызып алынуы тиіс. Бұл ретте, төменгі ағызу құрылғысы жоқ цистерналарда 1 см аспайтын қалдыққа жол беріледі.

33. Құюға дайындау үшін берілетін цистерналарда құйылған өнімнің атауын камтитын ілеспе құжаты болуы тиіс. Көрсетілген құжат болмаған кезде құйылған өнімнің атауы цистернадан қалдықты талдаумен белгіленеді.

34. Бензинге арналған телімдерді тасымалдау үшін пайдаланылатын доңғалақты бағыттардағы цистерналар дайындаушының тұтынушымен келісімі бойынша белгіленген уақыт арқылы профилактикалық өңдеуден өткізілуі тиіс.

35. Көліктік ыдысқа құйылған бензинге арналған телімдерді, жүктерді тасымалдау ережелеріне сәйкес контейнерлерде немесе жабық көлік құралдарында көліктік пакеттермен тасымалдануы тиіс.

36. Ұсақ санды бензинге арналған телімдерді тасымалдау кезінде тығыз желімделген жәшіктерге немесе металл ыдысқа оралады.

37. Дайындаушы осы Техникалық регламентте белгіленген тасымалдау және сақтау шарттары сақталған кезде бензинге арналған телімдердің Техникалық регламенттің талаптарына сәйкестігіне кепілдік беруі тиіс.

8. Бензинге арналған телімдерді қабылдауға және сақтауға қойылатын талаптар

38. Бензинге арналған телімдер партиялармен қабылданады. Үзіліссіз технологиялық тізбек барысында дайындалған, сапасы мен құрамдауыштық

құрамы бойынша біртекті, сапасы туралы бір құжатпен бірге жүретін бензинге арналған телімдердің кез-келген саны партия болып саналады.

39. Кемінде бір көрсеткіш бойынша сынақтардың қанағаттанарлықсыз нәтижелерін алған жағдайда, осы партиядан жаңадан іріктелген сынаманың қайта сынағын жүргізеді. Қайта сынақтардың нәтижелері барлық партияға қолданылады.

40. Бензинге арналған телімдер сапаға сәйкестігіне, өндірушінің ұсынымына және химиялық құрамына қарай жете тексеріледі.

41. Ыдыстағы бензинге арналған телімдер жабық үй-жайлардағы сөрелерде, тұғырықтарда немесе штабельдерде сақталуы тиіс. Бензинге арналған телімдер бар ыдыстың тығыны жоғары қаратып қойылады. Сақтаудың кепілдік берілген мерзімін дайындаушы белгілейді.

42. Бензинге арналған телімдерді сақтау және пайдалануға арналған үй-жайларда ашық отты пайдалануға тыйым салынады. Электр жабдықтары, электр желілері және жасанды жарықтандыру жарылыстан қауіпсіз пайдаланылуы тиіс.

43. Бензинге арналған телімдерді сақтауға арналған үй-жайды "Өрт қауіпсіздігіне қойылатын жалпы талаптар" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2009 жылғы 16 қаңтардағы № 14 қаулысына және "Ғимараттарды, үй-жайларды және құрылыстарды автоматты түрде өрт сөндіру және автоматты өрт дабылымен, өрт кезінде адамдарға хабарлау және оларды эвакуациялауды басқару жүйелерімен жабдықтау жөніндегі талаптар" техникалық регламентін бекіту туралы" Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2008 жылғы 29 қаңтардағы № 796 қаулысына сәйкес өрт сөндірудің жарамды бастапқы құралдарымен, автоматты өрт дабылымен және өрт сөндірудің автоматты қондырғысымен қамтамасыз ету керек.

9. Бензинге арналған телімдерді кәдеге жаратуға қойылатын талаптар

45. Шаруашылық қызметі үдерісінде қалдықтар пайда болатын жеке және заңды тұлғалар оларды қауіпсіз қолдану шараларын көздеуге, экологиялық және санитарлық-эпидемиологиялық талаптарды сақтауға және оларды кәдеге жарату, залалсыздандыру және қауіпсіз жою жөніндегі іс-шараларды орындауға міндетті.

46. Қауіпті қалдықтарды қауіпсіз және (немесе) инертті қалдықтармен, сондай-ақ қауіпті қалдықтардың алуан түрлерін оларды өндіру, тасымалдау және сақтау процесін өзара араластыруға тыйым салынады.

10. Еңбекті және қоршаған ортаны қорғау

47. Бензинге арналған телімдер түскен кезде ағынды суларды талдау және залалсыздандыру қажет. Жарамсыз бензинге арналған телімдерді дренаж жүйелеріне тастауға (ағызуға), сондай-ақ бензинге арналған телімдерден залалсыздандырылмаған ағынды суларды тұрмыстық кәрізге немесе су қоймаларына тастауға жол беруге болмайды.

48. Бензинге арналған телімдердің тұрмыстық, өнеркәсіптік және нәсерлі кәріз жүйелеріне түсуін болдырмау мақсатында бензинге арналған телімдері ағызу және құю процестерінің жабдығы мен аппараттары қымталуы тиіс.

49. Бензинге арналған телімдермен жұмыс жасауға арналған үй-жайлар жалпы алмасатын желдеткішпен жабдықталуы тиіс, бензинге арналған телімдердің қарқынды бу бөлу орны жергілікті сорғылармен жарақтандырылуы тиіс.

50. Бензинге арналған телімдердің буы жоғары шоғырланған аймағындағы жұмыс тыныс алу мүшелерін қорғау құралдарын, қысқа уақытта - сүзгіден өткізуді газқағарларды; ұзақ уақытта - шлангалы газқағарларды пайдалана отырып жүргізу қажет.

51. Бензинге арналған телімдермен жұмыс істеу кезінде жеке гигиена талаптарын сақтау қажет.

52. Бензинге арналған телімдердің қалдықтарын, жарамсыз бензинге арналған телімдерді өндіру, сақтау және кәдеге жарату жөніндегі объектілерді, Қазақстан Республикасының экологиялық заңнамасына сәйкес қабылданбаған атмосфераға шығарындыларды тазалау, ағынды суларды жинау және залалсыздандыру жөніндегі құрылыстарды (қондырғыларды) қолданысқа және пайдалануға беруге жол берілмейді.

11. Сәйкестікті растау

53. Бензинге арналған телімдердің "Техникалық реттеу туралы" Қазақстан Республикасының 2004 жылғы 9 қарашадағы Заңына сәйкестігін растау сәйкестікті міндетті растау нысанында жүзеге асырылады.

54. Бензинге арналған телімдерді сертификаттау схемасы Техникалық регламенттің 2-қосымшасында келтіріледі.

12. Өтпелі кезең

55. Осы Техникалық регламент қолданысқа енгізілген күннен бастап Қазақстан Республикасының аумағына айналымға шығарылатын, оның ішінде әкелінетін (импортталатын) бензинге арналған телімдер осы Техникалық регламенттің талаптарына сәйкес болуы тиіс.

56. Осы Техникалық регламент қолданысқа енгізілген күннен бастап Қазақстан Республикасының аумағында қолданыстағы нормативтік құқықтық актілер мен нормативтік құжаттар олар осы Техникалық регламентке сәйкес келтірілгенге дейін осы Техникалық регламентке қайшы келмейтін бөлікте қолданылады.

57. Техникалық регламент ресми жарияланған күнінен бастап алты ай өткен соң қолданысқа енгізіледі.

"Бензиндерге арналған телімдердің
қауіпсіздігіне қойылатын талаптар"
техникалық регламентіне
1-қосымша

Осы Техникалық регламент қолданылатын бензинге арналған телімдердің тізбесі

К О СЭҚ Т Н коды	Позиция атауы
2909 4 1 000 0	2,2-оксидиэтанол (диэтиленгликоль, дигликоль)
2905 1 2 000 0	пропан-1-ол (пропил спирті) и пропан-2-ол (изопропил спирті)
2905 1 4 100 0	2 - метил пропан - 2 ол (требутил спирті)
2933 6 9 300 0	2,6-ди-трет-бутил-4-[4,6 бис (октилтио)-1,3,5-триазин-2-ил-амино] фенол
3902 2 0 000 0	полиизобутилен
3811	Антидетонаторлар, антиоксиданттар, шайыртүзуші тежегіштер, қоюлатқыштар, даттануға қарсы заттар және мұнай өнімдеріне (бензинді қоса алғанда) немесе мұнай өнімдері сияқты мақсаттарда пайдаланылатын басқа да сұйықтарға қосылатын өзге де дайын қоспалар;
3811 1 1 900 0	- - - өзгелер
3811 1 9 000 0	- - өзгелер
2909	метил-трет-бутил эфирі
2916 1 4 100 0	метилметакрилат

Өнімді сертификаттау схемасы

Схеманың нөмірі	Сәйкестікті растау тәсілдері	Өндірісті тексеру	Инспекциялық бақылау	Сертификаттың қолданылу мерзімі	Ескертпе
1	2	3	4	5	6
1	Типті сынау			6 ай	Таңбалау жүргізілмейді
2	Типті сынау	Өндірістің жай-күйін талдау	Сатушыдан үлгілерді сынау. Өндірістің жай-күйін талдау.	12 ай	Осы типтің барлық шығарылатын өнімі таңбаланады
3	Типті сынау	Өндірістің жай-күйін талдау	Сатушыдан алынған үлгілерді сынау. Өндірістің жай-күйін талдау.	12 ай	Осы типтің барлық шығарылатын өнімі таңбаланады
4	Типті сынау	Өндірістің жай-күйін талдау	Сатушыдан алынған үлгілерді сынау. Дайындаушыдан алынған үлгілерді сынау. Өндірістің жай-күйін талдау.	18 ай	Осы типтің барлық шығарылатын өнімі таңбаланады
5	Типті сынау	Өндірісті немесе сапа менеджменті жүйесін сертификаттау	Сатушыдан алынған үлгілерді сынау. Дайындаушыдан алынған үлгілерді сынау. Өндірісті бақылау (сапа менеджменті жүйелері)	36 ай	Осы типтің барлық шығарылатын өнімі таңбаланады
6	Типті сынау	Сапа менеджменті жүйесін сертификаттау	Сапа менеджменті жүйесін бақылау	36 ай	Таңбалау жүргізілмейді
7	Партияны сынау		Белгіленбейді, бірақ өнімнің жарамдылық мерзімінен аспайды		Таңбалау жүргізілмейді
8	Әрбір бұйымды сынау		Белгіленбейді		Әрбір өнім таңбаланады

Ескертпе:

- сынақтардың қажеттілігі мен көлемін сапа менеджментінің сертификатталған жүйесін (өндірісті) бақылау нәтижелері бойынша сәйкестігін растау жөніндегі орган анықтайды

- сапа менеджменті жүйесіне сертификат берген орган жүзеге асырады.

Бензинге арналған телімдердің сипаттамаларына қойылатын талаптар

1 Изопропил спиртінің негізіндегі бензинге арналған телімдер

Моторлық телімдердің сипаттамалары	Өлшем бірлігі	Маркаға қатысты норма
Сыртқы түрі		Механикалық қоспасы жоқ, түссіз мөлдір сұйықтық
20 °C-дегі тығыздық, артық емес	г/см ³	0,819
Изопропил спиртінің массалық үлесі	%	87
Сірке қышқылына есептегендегі қышқылдардың массалық үлесі, артық емес	%	10
Күкіртке есептегендегі күкіртті қосылыстардың массалық үлесі, артық емес	%	0,0001
СО тобына есептегендегі карбонил қоспаларының массалық үлесі, артық емес	%	0,8
Суда ерімейтін заттар (полимерлер)		Сынаққа шыдамды

2 Полиизобутилен негізіндегі бензинге арналған телімдер

Моторлық телімдердің сипаттамалары	Өлшем бірлігі	Маркаға қатысты норма
Сыртқы түрі		ақтан ашық сұрға дейін
Күлдің массалық үлесі, артық емес	%	0,04
кептіру кезіндегі массаның жоғалуы, артық емес	%	0,7

3 Метил-трет-бутил эфирінің негізіндегі бензинге арналған телімдер

Моторлық телімдердің сипаттамалары	Өлшем бірлігі	Маркаға қатысты норма
15 °C-дегі тығыздық, артық емес	г/см ³	0,7460

4 Диэтиленгликоль негізіндегі бензинге арналған телімдер

Моторлық телімдердің сипаттамалары	Өлшем бірлігі	Маркаға қатысты норма
Сыртқы түрі		түссіз немесе сарылау мөлдір сұйықтық
20 °C-дегі тығыздық, артық емес	г/см ³	1,116
Этиленгликольдің массалық үлесі, артық емес	%	0,15
Судың массалық үлесі, артық емес	%	0,03
Сірке қышқылына есептегендегі қышқылдардың массалық үлесі, артық емес	%	0,005

5 Метилметакрилат негізіндегі бензинге арналған телімдер

Моторлық телімдердің сипаттамалары	Өлшем бірлігі	Маркаға қатысты норма
Сыртқы түрі		түссіз мөлдір сұйықтық
20 °С-дегі тығыздық, артық емес	г/см ³	1,942
Қоспалардың массалық үлесі	%	0,13
Судың массалық үлесі, артық емес	%	0,03
Метакрил қышқылына есептегендегі қышқылдардың массалық үлесі, артық емес	%	0,004
Жабық тигельдегі оталу температурасы, артық емес	°С	8

© 2012. Қазақстан Республикасы Әділет министрлігінің «Қазақстан Республикасының Заңнама және құқықтық ақпарат институты» ШЖҚ РМК